

**MÜXBİR ÜZV BAHADUR HÜSEYN
OĞLU TAĞIYEV – 75**

Azərbaycan MEA-nın müxbir üzvü, Azərbaycan Dövlət mükafatı laureatı, Şöhrət ordenli, fizika-riyaziyyat elmləri doktoru, professor Tağıyev Bahadur Hüseyin oğlunun 13 mart 2009-cu ildə anadan olmasının 75, elmi-pedoqoji fəaliyyətinin 50 ili tamam olmuşdur.

Yarımqeçiricilər fizikası sahəsində dünyada tanınmış alim B.H.Tağıyev 1959-2002-ci illərdə AMEA-nın fizika institutunda kicik elmi işçi, böyük elmi işçi, laboratoriya müdiri və direktorun birinci müavini vəzifələrində işləmişdir. 2002-ci ildən bu günə qədər fizika institutunda “Lüminessensiyanın fiziki əsasları, lüminessensiya texnikasının və lüminessent materialların texnologiyasının inkişafı” problem laboratoriyalarının rəhbəri işləyir.

B.H.Tağıyevin rəhbərliyi ilə yüksək müqavimətli və enli zolaqlı yarımqeçiricilərdə injeksiya olunmuş yüdəşiyicilərin dərin tələlər tərəfindən tutulmaları ilə bağlı olan elektret və müxtəlif çeviricilər(mikrofon, seysmoqəbuledici və s.) hazırlanmış laylı quruluşlu yarımqeçiricilərdə qüvvətli elektrik sahəsində eksitonların dağılması ilə izah olunan işığın 100%-li modulyasiyası

alınmış və onun əsasında yaradılmış modulyator keçmiş SSRİ-nin hərbi sənaye kompleksində tətbiq olunmuşdur. Məhz onun iştirakı ilə nadir torpaq elementləri ilə aktivləşdirilmiş CaGa_2S_4 tipli birləşmələr əsasında mexanizmi atomdaxili elektron keçidləri ilə bağlı olan sarı, mavi, yaşıl və qırmızı rəngli effektiv şüalanma alınmış, Bakı “Azərelektrikişiq” istehsalat birliyində həmin rənglərdə lüminessent lampaları istehsal olunmuşdur. Yapon alimləri ilə birlikdə dünyada ilk dəfə $\text{CaGa}_2\text{S}_4:\text{Eu}^{2+}$ monokristallarında lazer alınmışdır.

B.H.Tağıyev Bakıda(1989), Stavropolda(1992), Ukraynanın Çernovtsi şəhərində(1991, 1994, 1995, 1997), Moskvada(1994), Tehranda(1995) və bir sıra başqa şəhərlərdə keçirilən Beynəlxalq konfransların plenar iclaslarına dəvət olunmuş, məruzə ilə çıxış etmiş və bu konfransların bir neçəsinin təşkilat və proqram komitələrinin üzvü olmuşdur.

Bahadur müəllim həmçinin yüksək elmi təşkilatçılıq fəaliyyəti göstərərək Fizika İnstitutunda və Milli Aviasiya Akademiyasında yarımqeçirici materialların lüminessensiya xassələrinin tədqiqatı sahəsində işlərinin günün tələbləri səviyyəsində aparılmasına böyük diqqət göstərir.

Rusiyanın, Yaponiyanın, İsveçin, Fransanın, İtaliyanın və s. ölkələrin aparıcı elmi müəssisələri B.H.Tağıyevin elmi nəticələrini yüksək qiymətləndirirlər. B.H.Tağıyev İsveç Kral Akademiyasının, NATO-nun və İNTAS-ın qrantlarını almışdır.

B.H.Tağıyev “İnterlüm” Beynəlxalq komitəsinin, MDB ölkələr Akademiyasının Beynəlxalq Assosiasiyası yanında funksional materiallar bölməsinin və Rusiya EA-nın “Lüminessensiya” problemi üzrə elmi şuranın üzvüdür.

B.H.Tağıyev yüksək ixtisaslı elmi kadrların hazırlanmasında fəal iştirak edərək 27 elmlər namizədinin elmi rəhbəri və 8 elmlər doktorunun elmi məsləhətçisi olmuşdur. Yüksək ixtisaslı bu kadrlar hazırda Respublikamızın

qabaqcıl elmi-tədqiqat və təhsil müəssisələrində fəaliyyət göstərirlər.

B.H.Tağıyev xaricdə və respublikada nəşr olunan 250-dən artıq məqalənin müəllifidir və 40-a yaxın müəllif şəhadətnaməsi və patent almışdır. Onun 100-dan artıq məqaləsi "Science sitatin" indeksli jurnallarında çap olunmuşdur.

Bahadur müəllim bənzəri olmayan insandır, şəxsiyyətdir. Tanrı ona istedadla yanaşı rəhbərlik, təşkilatçılıq bacarığı, geniş dünyagörüşü, möhkəm iradə, insanpərvərlik də nəsib etmişdir.

O, xeyirxah, mehriban, güləruz olduğu qədər də ciddidir, dəqiqdir, prinsipialdır.

Qarşısına qoyduğu məqsədə nail olmaq üçün düzgün, dürüst yol seçir, yolundan dönmür, düşünə-düşünə, addım-addım, eyni zamanda inadla, inamla irəliləyir. Yüksək davranış mədəniyyəti, təvazökarlığı ilə seçilən bu ziyalı insana hörmət edir, onu sevirlər. Bahadur müəllim hər bir işçiyə fərgi yanaşmağı bacarır, başqalarının uğurlarına sevinir, dərdlərinə və qayğılarına şərik olur.

Bahadur müəllimə möhkəm can sağlığı, uzun ömür, elmin və təhsilin ggünün tələbləri səviyyəsində daha da inkişaf etdirilməsi sahəsində böyük uğurlar arzulayırıq.